

FUNCTIONARUL PUBLIC

ZIAR BILUNAR EDITAT DE CĂTRE ACADEMIA DE ADMINISTRARE PUBLICĂ DE PE LÂNGĂ PREȘEDINTELE REPUBLICII MOLDOVA

SUPLIMENT LA REVISTA "ADMINISTRAREA PUBLICĂ"

Noi valențe ale științei administrației în anul de studii 2013-2014

Inaugurarea festivă, pe 16 septembrie curent, a noului an de studii de masterat 2013-2014 la Academia de Administrare Publică de pe lângă Președintele Republicii Moldova, va rămâne o zi deosebită pentru întreaga viață pentru cei 120 de audienți, înmatriculați la această prestigioasă instituție de învățământ superior din țară.

Fețele, îmbujorate de fericirea unui vis împlinit, ale fiecăruia dintre ei exprimă aceste sentimente de bucurie și pline de speranțe pentru afirmarea deplină în plan profesional pe calea vieții întru prosperarea țării și a societății.

Anul curent este unul deosebit pentru însăși Academia de Administrare Publică, după cum avea să menționeze **rectorul Academiei, dl Vasile Marina, doctor habilitat, profesor universitar**, în alocuțiunea sa la deschiderea festivității de inaugurare a noului an de studii 2013-2014, după intonarea Imnului de Stat al R. Moldova.

„Acum 20 de ani a fost fondată Academia de Administrare Publică, a menționat Domnia sa, când nu existau condițiile necesare pentru o asemenea instituție de tip nou. Dar, datorită a două personalități marcante – savantul și omul de stat, Mihail Platon, și primul Președinte al Republicii Moldova, Mircea Snegur – Academia a fost fondată și pe parcursul a două decenii a avansat până la cea mai de prestigiu instituție de învățământ superior, Centrul na-

țional de pregătire a cadrelor de funcționari publici.

Al doilea moment important pentru Academie este faptul că pentru prima dată la secția zi au fost înmatriculați 120 de masteranzi.”

Și, adresându-se către masteranzii anului I, rectorul i-a felicitat pentru alegerea corectă și pentru reușitele la admitere, specificând în continuare, că la Academie, pe prim plan, se pune calitatea studiilor și că orice disciplină, inclusă în curricula universitară, este foarte necesară pentru a însuși temeinic știința administrației. Certificatele și diplome, înmânate la finalizarea studiilor, sunt doar ca o confirmare a absolvirii Academiei de Administrare Publică. În cadrul vizitelor peste hotare, a menționat în continuare dl Vasile Marina, peste tot este recunoscut faptul că la noi nivelul de studii este destul de înalt.

În încheiere, rectorul Academiei i-a îndemnat pe tinerii

noștrii profunde, pe care să le aplice creator în activitatea de mai departe.

Moderatorul ședinței festive, **prim-prorectorul Academiei de Administrare Publică, dl Oleg Balan, doctor habilitat, profesor universitar**, a oferit în continuare cuvântul oaspetelui de onoare, **dlui Vladimir Ciobanu, absolvent al Academiei de Administrare Publică, Consilier al Președintelui Republicii Moldova.**

Domnia sa a menționat că istoria de 20 de ani a Academiei nu este mare, comparativ cu a altor instituții de învățământ superior din țară, dar este foarte semnificativă și plină de evenimente, în dependență de evoluțiile politice. În ultimii trei ani, odată cu venirea noii conduceri, a rectorului Vasile Marina și prim-prorectorului Oleg Balan, Academia și-a consolidat temeinic pozițiile, fiind asigurată o bază modernă
(Continuare în pag. 3)

SUMAR

Oficial.....	2
Noul an de studii 2013-2014.....	3
Administrația publică centrală.....	4
Primarul gospodar.....	5
Drochia - Pinetto (Italia).....	6
Plan de studii (Comanda de stat).....	7
Parteneriat moldo-român.....	8
Istoria noastră.....	9
În lumea științei și a tehnicii.....	10
Dura lex, sed lex.....	11
Admitere doctorat.....	12

Președintele Nicolae TIMOFTI în vizită la SIS

Președintele Republicii Moldova, Nicolae Timofti, i-a felicitat pe angajații Serviciului de Informații și Securitate cu prilejul sărbătoririi la 9 septembrie a celei de-a 22-a aniversări de la crearea organelor securității statului.

În cadrul unei reuniuni festive cu participarea ofițerilor SIS, șeful statului a formulat noi exigențe pentru angajații instituției.

„Analizele și informațiile Serviciului trebuie să fie calitative și exacte, să conțină elemente ce ar facilita procesul de luare a deciziilor la nivel politic. Actualele transformări de modernizare și dezvoltare a SIS-ului au ca obiectiv integrarea organică a instituției în structurile și mecanismele funcționale ale statului de drept, atașarea instituției la

principiile societăților cu democrație avansată”, a spus Nicolae Timofti.

Președintele a subliniat importanța procesului de integrare europeană pentru viitorul țării. „Summit-ul de la Vilnius va estima eforturile noastre comune de aliniere la standardele europene. Trebuie să știm să prevenim și să anihilăm încercările venite din exteriorul și interiorul țării, de a periclita parcursul european al R. Moldova. Activitatea instituției Dvs. capătă, astfel, noi valențe. Ea este importantă

pentru funcționarea eficientă a întregului aparat de stat”, a spus N. Timofti.

Șeful statului a pledat pentru perfecționarea cadrului normativ și oferirea angajaților SIS mijloacelor și mecanismelor adaptate rigorilor unei societăți moderne.

La sfârșitul reuniunii, președintele Republicii Moldova, Nicolae Timofti, împreună cu președintele Parlamentului, Igor Corman, a vizitat mai multe birouri renovate, dotate cu aparataj modern, din sediul SIS.

Ședință comună a Parlamentului și Guvernului

La ședință au participat conducerea Parlamentului, președinții fracțiunilor parlamentare și ai comisiilor permanente, membrii cabinetului de miniștri. Agenda ședinței a inclus subiecte ce se referă la stabilirea priorităților legislative pentru sesiunea de toamnă a Parlamentului și consolida-

rea procesului de armonizare a legislației naționale cu cea europeană.

Prioritățile legislative anunțate de către Președintele Parlamentului pentru sesiunea de toamnă a Legislativului vizează adoptarea politicii bugetar-fiscale și a Legii bugetului de stat, promovarea agendei europene și de modernizare a țării, respectiv reformarea Procuraturii și a sectorului justiției în ansamblu.

De asemenea, în cadrul ședinței au fost discutate punctual proiectele de acte legislative propuse de Guvernul Republicii Moldova pentru

a fi examinate și adoptate în mod prioritar în sesiunea de toamnă 2013. Lista include 35 de acte legislative, dintre care 13 vizează angajamentele europene ale R. Moldova. Participanții la ședință au făcut un schimb de opinii și au identificat soluții pe marginea proiectelor de legi aflate în procedură legislativă.

Igor Corman a propus consolidarea mecanismului de armonizare a legislației naționale cu legislația Uniunii Europene. „Angajamentele noastre europene presupun adoptarea unui număr tot mai mare de acte legislative armonizate

cu legislația europeană. Pentru a fi eficienți trebuie să fim bine organizați, să avem un mecanism clar de organizare a agendei noastre europene”, a menționat Președintele Parlamentului.

Ședința de astăzi a Parlamentului și Guvernului Republicii Moldova este a treia la număr și reprezintă o inițiativă a Președintelui Parlamentului, Igor Corman, pentru eficientizarea conlucrării între cele două ramuri ale puterii de stat – legislativă și executivă. Ultima ședință în acest format a fost convocată la 1 iulie 2013.

Bani europeni pentru cursul european al R. Moldova

Un proiect de lege cu privire la ratificarea Acordului de finanțare dintre Guvernul Republicii Moldova și Uniunea Europeană a fost aprobat de membrii Cabinetului de miniștri.

Programul-cadru de suport al acordurilor aflate în desfășurare și cele viitoare dintre Republica Moldova și Uniunea Europeană va permite realizarea mai multor proiecte Twinning, TAIEX, SIGMA și va oferi asistență tehnică în valoare de 30 de milioane de euro. Bani vor fi alocați pentru elaborarea și revizuirea politicilor naționale, legislației în domeniul reformării administrației publice, justiției, afacerilor interne și comerț, astfel,

încât prevederile Planului de Acțiuni RM-UE să fie aplicate în cadrul Politicii Europene de Vecinătate și pentru participarea Republicii Moldova la programele comunitare și agențiile UE.

Scopul programului este consolidarea instituțională și îndeplinirea precondițiilor necesare semnării Acordului de Asociere, crearea Zonei de Liber Schimb și avansarea spre regimul liberalizat de vize.

Printre instituțiile benefici-

are de asistență europeană se numără: Ministerul Finanțelor, Ministerul Afacerilor Interne, Centrul Național pentru Protecția Datelor, Agenția Națională pentru Protecția Concurenței etc.

Acordul de Finanțare are o perioadă de 7 ani și va implica angajamente financiare din partea Guvernului de la Chișinău doar pentru componenta investițională, care reprezintă 20 la sută contribuție de la bugetul de stat.

Noi valențe ale științei administrației în anul de studii 2013-2014

(Sfârșit. Început în pag. 1)

pentru un proces de studii foarte avansat, la nivel european și internațional. Ca rezultat, numărul tinerilor, care își doresc studii de masterat la Academie, este mereu în creștere, a menționat dl V. Ciobanu, dovadă fiind și indicii de înmatriculare din anul curent, fapt care bucură mult. Este un succes care ne inspiră încrederea că fiecare administrație publică, de toate nivelurile, va fi asigurată cu cadre profesionale de funcționari publici, care să promoveze în cunoștință de cauză politicile statului în toate domeniile.

DI V. Ciobanu a adresat celor prezenți un mesaj de felicitare în numele Președintelui Republicii Moldova, Nicolae Timofti, urându-le succese mari în studierea științei administrației.

În numele Primului-Ministru, Iurie Leancă, tinerii masteranzi au fost felicitati de către Leonid Bujor, Consilierul șefului executivului republican. Fiind membru al Comisiei de admitere, Domnia sa a accentuat înaltul grad de pregătire al

mularea cunoștințelor. Dar și să fie adevărați patrioți ai neamului, să fie pătrunși de demnitate națională, să promoveze idealurile și valorile poporului nostru. La gradul înalt de pregătire a candidaților la studii s-a referit și **șeful catedrei Știința administrației, dl Andrei Groza, doctor în științe istorice, secretarul Comisiei de admitere,** care a informat asistența că notele la probele de admitere au fost destul de ridicate - de la 8,16 până la 8,90 baluri - la Academie fiind de două ori mai mulți candidați decât numărul de locuri. Adresându-se către masteranzii anului I, dl A. Groza le-a spus că trebuie să fie mândri de faptul că fiind admiși la Academie, ei au devenit colegi de studii cu deputați în Parlament, cu funcționari publici de rang înalt, că aici vor fi instruiți de cei mai calificați profesori și le-a urât succese și mari realizări în procesul de studii.

Cu multă dragoste a vorbit despre primul an de studii la Academie, masteranda anului II, Cristina Ciobanu, fostă colaboratoare a catedrei Științe

Și ca o încheiere a primei părți a festivității, rectorul Academiei, dl Vasile Marina, i-a îndemnat pe tinerii masteranzi să

valorifice din plin capacitățile lor, să-și îmbogățească cunoștințele, povățuiri de profesorii Academiei, și că totul e posibil fiind mereu cu gândul la Bunul Dumnezeu.

În acest sens, rectorul a adus ca exemplu, trei rugăciuni către Domnul prin care ceri puterea de a te împăca cu ceea ce nu poți schimba, de a-ți da curajul să schimbi ce se poate de schimbat și de a face deosebiri între una și alta. Astfel că, preluând conducerea Academiei, în situația de delăsare cum era, au fost întreprinse măsuri ur-

trasa linia roșie dintre posibil și imposibil și să persevereze pentru a se materializa din plin.

Referindu-se la Declarația de Independență a Republicii Moldova, afișată la intrarea în blocul central al Academiei, dl Vasile Marina a subliniat că ea trebuie să fie ca o carte de căpătâi pentru fiecare, să o poarte în suflet pentru a fi adevărați patrioți ai neamului, că să se realizeze aici, acasă, și prin eforturile lor să contribuie la modernizarea și prosperarea Republicii Moldova.

Într-o atmosferă solemnă toți cei prezenți în sală au onorat Imnul Academiei de Administrare Publică, compus de doi absolvenți ai Academiei, profesorul Tudor Deliu, deputat în Parlament, și Nicolae Haheu.

În partea a doua a festivității, prim-prorectorul Academiei, dl Oleg Balan, a făcut o amplă prezentare a Academiei de Administrare Publică, a corpului profesoral-didactic, pentru ca masteranzii să fie familiarizați de la bun început cu instituția, care va fi pentru ei în anii următori ca a doua casa, a doua familie, să-i provoace de a cunoaște cât mai mult despre Academie, despre posibilitățile, opțiunile și oportunitățile de aici de a face studii de cea mai înaltă calitate.

În același context, dna Rodica Sobițești-Camerzan, șefa secției informare și documentare a prezentat activitatea Bibliotecii științifice a Academiei, oferindu-le celor prezenți o amplă informație cum să utilizeze mai eficient serviciile bibliotecii pentru o însușire mai trainică a cunoștințelor, ca mai apoi, încadrându-se în câmpul muncii, să perfecționeze continuu sistemul public al țării.

Ion AXENTII

candidaților la studii, ceea ce a făcut ca misiunea comisiei să fie una dificilă - de a selecta pe cei mai buni dintre cei buni și i-a îndemnat pe tinerii masteranzi să persevereze continuu în acu-

Politice și Relații Internaționale. Iar masteranzii anului I, Lucia Afanasie și Silviu Neghin, au invocat motivele deciziei lor de a se înscrie la Academia de Administrare Publică.

alte schimbări, care au transformat Academia într-o instituție modernă, o instituție de elită în sistemul educațional din țară.

Și pentru a reuși în viață este necesar ca fiecare să poată

Cancelaria de Stat și Ministerul Finanțelor au inițiat o serie de seminare de instruire pentru toți primarii din țară privind noul sistem de finanțe locale. După ce ideea a fost testată la Cimișlia și Cantemir, asemenea instruirii au fost programate pentru toate raioanele din țară pe parcursul lunilor septembrie-octombrie.

Noul sistem de finanțare a primăriilor, adoptat prin modificarea Legii finanțelor publice locale, revoluționează modul

în care se formează bugetele locale.

Sistemul prevede formule mai echitabile de calculare a transferurilor de la bugetul central, bazate pe numărul populației, capacitatea fiscală și teritoriul fiecărei localități, elimină raioanele din sistemul de transferuri de la bugetul central

către bugetele localităților și încurajează colectarea mai activă a impozitelor și taxelor locale.

Introducerea noului sistem de finanțare a primăriilor urmărește realizarea plenară a descentralizării fiscale - parte a reformei de descentralizare, care este în desfășurare în Republica Moldova.

Această serie de seminare este organizată cu susținerea financiară a Programului Comun de Dezvoltare Locală Integrată (coordonat de Guvern, realizat de P.N.U.D. și U.N. Women și finanțat de guvernele Danemarcei și Suediei) și a Proiectului U.S.A.I.D. de Susținere a Autorităților Locale.

e-Guvernarea în fiecare localitate

Centrul de Guvernare Electronică a semnat un memorandum de colaborare cu Întreprinderea de Stat „Poșta Moldovei”. Memorandumul are ca scop stimularea și facilitarea aplicării tehnologiilor

informaționale inteligente pentru eficientizarea serviciilor publice și îmbunătățirea interacțiunii cu cetățenii. Aceste acțiuni sunt menite să simplifice procedurile administrative, să reducă birocracia și corupția și să micșoreze costurile serviciilor publice. „Poșta Moldovei” are o rețea de 1148 de oficii în țară, prestând cetățenilor servicii în peste 1500 de localități.

Potrivit directoarei executive a Centrului de Guvernare

Electronică, Stela Mocan, „în țară sunt tot mai mulți cetățeni care apelează la serviciile digitale. Acești oameni nu își imaginează să mai stea la coadă ca să achite anumite servicii. De aceea ne propunem să pilotăm proiecte inovatoare pentru realizarea accesului facil la servicii publice.”

Obiectivul Memorandumului este constituirea unui cadru de colaborare între părți, în domenii de interes comun. La prima etapă vor fi organizate

campanii de comunicare și sesiuni de instruire pentru angajații oficiilor poștale.

Centrul de Guvernare Electronică promovează parteneriate strategice cu instituțiile din sectorul public și privat în scopul realizării Agendei de modernizare tehnologică a guvernării (e-Transformare).

Până la sfârșitul anului 2013, Centrul va lansa mai multe inițiative și servicii electronice, între care Serviciul guvernamental de plăți electronice (M-PAY), e-Viza, e-Cadastru, factura fiscală electronică.

Un grup de experți europeni vor elabora un Studiu privind managementul locuințelor și managementul terenurilor din Republica Moldova pentru a identifica noi oportunități de dezvoltare a domeniilor și pentru a îmbunătăți situația existentă la acest capitol. În acest context, reprezentanți ai Comisiei Economice pentru Europa a ONU au efectuat săptămâna trecută o vizită de lucru în țara noastră și au discutat cu mai mulți oficiali despre problemele ce țin de domeniul vizat.

Experții europeni și-au început vizita cu discuții la Ministerul Dezvoltării Regionale și Construcțiilor, iar pe parcursul săptămânii au avut întrevederi cu deputați ai Parlamentului Republicii Moldova, cu reprezentanții Cancelariei de Stat, funcționari ai Ministerelor Justiției, Economiei, Finanțelor,

Managementul locuințelor și terenurilor în atenția APC și APL

Muncii, Familiei și Protecției Sociale. De asemenea, pentru a afla mai multe detalii referitor la modalitățile cum sunt distribuite terenurile pentru construcția spațiului locativ, precum și care este situația în domeniul construcției de locuințe experții au discutat cu reprezentanții

Agenciei Relații Funciare și Cadastru, INCP „URBANPROJECT”, S.A., „AMIC”, Asociației Patronale a Serviciilor Publice din Moldova, precum și cu reprezentanții MOREFF, GIZ Moldova, USAID, UNDP și reprezentanții băncilor „Victoriabank”, „Moldincombank” și „Agroindbank”.

Totodată, agenda vizitei a inclus și întrevederi cu autoritățile publice locale. Subiectele discuției au inclus planificarea spațială, dezvoltarea sectorului de locuințe accesibile, managementul terenurilor, administrarea și managementul locuințelor, procesele din domeniul construcțiilor, problemele fondului locativ existent etc.

Experții vor lucra asupra Studiului pe parcursul a unui an, iar în luna septembrie 2014, acesta va fi prezentat la ședința Comitetului pentru locuințe și managementul terenurilor al CEE ONU, incluzând recomandările experților pentru îmbunătățirea situației în Republica Moldova.

Primarul gospodar

Astfel este caracterizat primarul satului Limbenii Vechi, Glodeni, Valeriu Bandalac, de către consăteni, după cum ne scrie la redacție, în numele lor, Eugen Rotaru. „Primarul se află la al doilea mandat. Dacă primarul este gospodar, totul merge bine. De când este primar în satul nostru, dumnealui a făcut și face multe pentru binele consătenilor.

A dezvoltat infrastructura, sfera socială. O grijă deosebită a sa sunt oamenii în vârstă, familiile social vulnerabile, cărora le acordă tot ajutorul necesar, chiar și cu forțele proprii. E un primar tânăr, energic, mereu în căutarea noilor metode și forme de lucru de a fi cât mai de folos oamenilor din sat.

Fiecare dintre noi simțim

această grijă permanentă a primarului, de a fi cât mai aproape

de oameni, de a-i ajuta cu vorba și cu fapta.

Ne mândrim cu primarul nostru, care are calități deosebite și este un gospodar nemai-întâlnit prin părțile noastre, care știe cum să rezolve toate problemele noastre, ale comunității, în aceste condiții grele, cauzate de situația financiară complicată. Peotriva lui este și aparatul primăriei, consiliul local, pe care el i-a unit într-un interes comun.

La fel e și secretara primăriei, Angela Rusnac, care oferă servicii de calitate consătenilor, astfel că ei totdeauna pleacă de la primărie satisfăcuți că li se rezolvă toate problemele. Le mulțumim din suflet pentru munca grea, dar nobilă de a sluji cu credință celor care le-au încredințat această funcție”, încheie domnul Eugen Rotaru.

Ne-a bucurat această scri-soare a cititorului nostru, pe care le dorim cât mai multe, și am decis să ne informăm mai detaliat despre activitatea primarului Valeriu Bandalac, a primăriei din satul Limbenii Vechi, Glodeni. Am telefonat la primărie și de acolo ni s-a spus că primarul se află la Chișinău, că va trece și pe la Academia de Administrare Publică, unde ne-am și întâlnit cu dumnealui.

„Succesele noastre, managementul efektiv, noi îl datorăm întru totul Academiei de Administrare Publică, începe tranșant primarul Valeriu Bandalac discuția noastră. Aici găsim răspunsuri la toate întrebările și problemele cu care ne confruntăm în activitatea noastră. Așa că ținem o legătură permanentă cu Academia. Eu, de exemplu, am frecventat mai multe cursuri de aici cu diferite tematici: managementul administrației publice locale, utilizarea tehnologiilor informaționale, managementul resurselor umane, managementul performanței, care ne ajută foarte mult la aplicarea eficientă a științei administrației în localitatea noastră”.

Calitățile sale de gospodar al satului, cum l-a caracterizat cititorul nostru, și le-a altoit și datorită profesiei sale de profesor în domeniul sporturilor, el fiind absolvent al Universității de Stat de Educație Fizică și Sport. Or, performanțele sportive pot fi obținute numai datorită antrenamentelor asidue zilnice. Și, vorbind la figurat, aceste antrenamente pentru domnul primar rezidă în perfecționarea continuu a managementului administrației cu suportul Academiei de Administrare Publică.

A activat un timp și în calitate de șef de producție în gospodăria agricolă din localitate, așa că și-a diversificat cunoștințele și în sfera economică.

Decizia de a candida la funcția de primar a venit din îndemnul inimii și a sufletului: „Sunt un om care nici o dată nu am fost și nu sunt indiferent de ceea ce se întâmplă în satul natal, îmi iubesc foarte mult baștina și mi-am dorit să fiu cât mai aproape de oameni ca, aflându-le doleanțele, împreună să dezvoltăm infrastructura satului, să creăm condiții decente pentru activitatea instituțiilor din teritoriu și, nu în ultimul rând, să

contribuim la schimbarea bunăstării fiecărui cetățean”.

Fiind bine cunoscut de consăteni pentru calitățile sale deosebite, în 2007 este ales în calitate de primar al satului Limbenii Vechi.

„Ajungând în funcția de primar, spune dl V. Bandalac, în primul rând, mi-am dorit să formez un colectiv de profesioniști, cu care să pot activa cot la cot după principiul, stimează și vei fi stimat. Mereu suntem implicați activ în procesul de perfecționare, participând la cursurile de instruire de la Academia de Administrare Publică”.

Venind în fruntea primăriei a demarat o serie de proiecte, care au soluționat multe probleme ale localității, au renovat-o substanțial. Cele mai importante dintre ele sunt: reparația capitală și gazificarea grădiniței de copii, renovarea sălii sportive a liceului teoretic, conectarea unui bloc al liceului la sistemul de încălzire (biblioteca, sala festivă, atelierul școlar), reparația capitală a două porțiuni de drum ce duc spre obiectele de menire socială, reparația Căminului cultural, reparația Centrului de sănătate, reparația capitală

a sediului primăriei cu instalarea sistemului autonom de încălzire, extinderea sistemului de alimentare cu apă, reparația stadionului din sat. **Suma totală a investițiilor atrase în comunitate constituie 3 milioane 200 mii lei, sursele de finanțare fiind acordate de FISM, Asociația Obștească „Pro Cooperare Regională,” bugetul de stat și cel local.**

Sunt realizări frumoase, dar crezul primarului satului Limbenii Vechi, Valeriu Bandalac, este de a fi mereu cu un pas-doi înainte.

„Pentru viitor sunt multe de realizat, menționează primarul, dar cel mai mult îmi doresc înviorearea vieții de la sat prin crearea condițiilor de trai adecvate celor de la oraș, prin schimbarea psihologiei, atitudinii guvernanților față de cei ce lucrează pământul.

Se mai spune că o viață trăită din plin nu înseamnă doar să poți câștiga un renume, ci, în primul rând, să devii mai om între oameni, ceea ce îmi doresc mie și colegilor mei”, încheie oarecum filosofic primarul de Limbenii Vechi, Valeriu Bandalac.

Vlad IONAȘCU

Orașul Drochia – deschidere către Italia

Recent, orașul Drochia l-a avut ca Oaspete de Onoare pe **Exelența Sa, Ambasadorul Extraordinar și Plenipotențiar al Italiei în Republica Moldova, Enrico Nunziata.**

A fost o vizită de lucru, scopul fiind de a se informa mai detaliat și a purta discuții constructive referitor la oportunitățile de colaborare dintre două orașe înfrățite din Moldova și Italia – Drochia și Pinetto, provincia Teramo.

Actul de înfrățire dintre aceste două autorități publice a fost elaborat în spiritul Convenției-Cadru a Consiliului Europei și a Subvenției pentru înfrățirea orașelor a Comisiei Europene, documentul fiind semnat de Igor Grozavu, primarul orașului Drochia și Luciano Monticelli, primarul orașului Pinetto.

Astfel, a fost consfințită dorința comună a celor două administrații publice de a iniția colaborări în vederea dezvoltării relațiilor durabile de cooperare în plan economic, cultural și de ordin spiritual, de a promova programe și proiecte europene comune la standarde europene pentru soluționarea problemelor locale și pentru îmbunătățirea calității vieții populației, cu toate consecințele, inclusiv atragerea reciprocă a investițiilor în diverse domenii.

În cadrul întâlnirii primarului de Drochia, Igor Grozavu, cu Ambasadorul, au fost discutate mai multe aspecte

de colaborare privind inițierea unor legături fructuoase pentru o dezvoltare transnațională durabilă și prosperă, domeniile parteneriatului fiind cele economice, transport, mediu,

învățământ, sănătate publice, cultură, turism, infrastructură socială, îmbunătățirea sectorului agricol, administrație publică etc.

De asemenea, au fost discutate posibilitățile de identificare și promovare a cooperării transnaționale, de facilitare a contactelor și relațiilor de colaborare între comunități, structuri publice, private, profesionale și cetățeni.

În cadrul întâlnirii au mai participat Ghenadie Morcov, deputat în Parlamentul Republicii Moldova, Eleonora Pripa, director al Camerei de Comerț moldo-italiană, Boris Gheorghelaș, director S.R.L. „Bo-Mi-service,” Pavel Vuluță, protoiereul-mitrofor al Catedralei „Adormirea Maicii Domnului” și Ina Spinei d’Amico, reprezentantă a diasporei moldovenești din regiunea italiană, care a promovat și a susținut actul de înfrățire dintre cele două orașe.

În discursul său, Ambasadorul Enrico Nunziata a menționat, că studiind la general sectorul economic al țării noastre, a constatat că Moldova poate oferi multe oportunități întreprinderilor italiene. Totodată, dl Ambasador a mai subliniat, că Italia susține și încurajează aspirațiile europene ale Moldovei.

Aceasta implică un șir de reforme din cadrul instituțiilor

publice, care ar armoniza legislația Republicii Moldova cu standardele Uniunii Europene, proces în care nu lipsește contribuția italiană și care este aprofundat și valorificat cu participarea părții italiene în cadrul activităților de modernizare a infrastructurilor de la noi.

Dl Enrico Nunziata a ținut să accentueze și faptul că legăturile, contactele, relațiile cele mai temeinice și mai frumoase dintre două țări, două regiuni, sunt cele formate inițial la nivel de persoane și orașe mici.

Astfel, că Domnia sa s-a arătat disponibil de a susține pe toate căile dezvoltarea și aprofundarea colaborării dintre orașele înfrățite, Drochia și Pinetto, în toate domeniile: economic, social, cultural.

La rândul său, primarul de Drochia, Igor Grozavu, a menționat că domnul Ambasador este bine inițiat privind sfera economică și socială a țării noastre și dispus pentru o colaborare fructuoasă moldo-italiană și, în particular, în

relațiile de colaborare dintre orașele Pinetto și Drochia, dar și la nivel de raion. Andrei Marian a afirmat, că pentru aceasta există toate premisele și o sinceră dorință din partea administrației raionale, a instituțiilor publice, a multor agenți economici, pentru că aceste relații oferă noi oportunități pentru dezvoltarea de mai departe, pentru integrarea, pas cu pas, și la nivel local, a Republicii Moldova în Uniunea Europeană.

„Desigur, înfrățirea dintre aceste două orașe, a menționat președintele raionului, este una nu doar reciproc benefică. Ținând cont de faptul, că mulți concetățeni de-ai noștri sunt antrenați în diferite activități din Italia, colaborarea moldo-italiană este una necesară și lor, care, astfel, vor avea legături mai deschise cu baștina, vor cunoaște realizările noastre. În acest context, deosebite rămân a fi relațiile culturale, cultura fiind un element de cooperare la fel de important atât pentru Moldova, cât și pentru Italia”, a menționat Andrei Marian.

interesul comunităților celor două orașe.

În cadrul acestei vizite, Ambasadorul Enrico Nunziata a fost primit de către Andrei Marian, președintele raionului Drochia, care a susținut frumoasa intenție a Ambasadorului de a extinde

Părțile au convenit asupra menținerii unui dialog permanent pentru realizarea în practică a prevederilor stipulate în actul de înfrățire a orașelor Drochia și Pinetto.

Liuba BULGARU

PLANUL de realizare a comenzii de stat privind dezvoltarea profesională a personalului din administrația publică

nr. d/o	Denumirea cursului	Categoria de participanți	Perioada	Nr. parti- cipanți
1. Personalul din autoritățile administrației publice locale de nivelul I și II				
1.	Integrarea profesională în funcția publică. Organizarea și funcționarea administrației publice. Specificul activității în serviciul public. Reglementarea activității funcționarului public. Etica funcționarului public. Prestarea serviciilor publice. Dezvoltarea abilităților de comunicare, de procesare a informației, petițiilor, de elaborare a notelor informative, rapoartelor, proiectelor de decizii, scrisorilor etc. Guvernarea electronică.	Funcționari publici debutanți din cadrul autorităților administrației publice locale de nivelul întâi și al doilea	23 septembrie - 02 octombrie	30
2.			04 - 13 noiembrie	30
3.	Managementul performanței. Sisteme, instrumente, tehnici de management ale autorității publice. Planificarea activității autorității publice, obiective în cascadă. Managementul echipelor și motivarea personalului. Monitorizarea activității, evaluarea performanței individuale și colective. Comunicare asertivă și acordare de feedback. Managementul sedințelor. Soluționarea problemelor. Adoptarea deciziilor. Inițiere în e-Guvernare. Subiecte axate pe domeniul specific de activitate al categoriei de participanți.	Primari / Viceprimari	16 - 20 sept.	30
4.			04 - 08 noiem.	30
5.		Secretari ai consiliilor locale	07 - 11 oct.	30
6.			25 - 29 noiem.	30
7.	Buget și management financiar. Modele de bugetare. Planificare strategică a resurselor. Management financiar bazat pe performanțe. Sisteme de bugetare, proces și inițiative de reformă. Managementul finanțelor publice. Inițiere în guvernarea electronică.	Personal cu funcții de conducere / execuție cu atribuții în domeniu	04 - 08 noiembrie	30
8.	Protocolul, ceremonialul și eticheta în administrația publică. Elemente de protocol, ceremonial și etichetă - noțiuni introductive. Protocolul în administrația publică. Particularitățile pregătirii vizitelor delegațiilor în cadrul cooperării transfrontaliere. Program cultural. Cadouri și suvenire. Comunicare cu partenerii străini. Protocol și proces de negocieri. Semnarea acordului de cooperare. Protocolul ceremoniilor și recepțiilor oficiale. Corespondența în administrația publică - parte integrantă a corespondenței oficiale. Eticheta epistolară.	Personal cu funcții de conducere / execuție cu atribuții în domeniu	25 - 27 septembrie	30
2. Personalul din autoritățile administrației publice locale de nivelul I și II				
1.	Integrarea profesională în funcția publică. Organizarea și funcționarea administrației publice. Specificul activității în serviciul public. Reglementarea activității funcționarului public. Etica funcționarului public. Prestarea serviciilor publice. Dezvoltarea abilităților de comunicare, de procesare a informației, petițiilor, de elaborare a notelor informative, rapoartelor, proiectelor de decizii, scrisorilor etc. Guvernarea electronică.	Funcționari publici debutanți din aparatul central, autoritățile administrative din subordinea ministerelor și serviciile descentralizate	16 - 25 sept.	30
2.			21 - 30 oct.	30
3.			11 - 20 noiem.	30
4.			02 - 11 dec.	30
5.	Elaborarea și coordonarea proiectelor de acte normative. Competențele autorităților publice în procesul de elaborare a actelor normative. Proiectele actelor normative: cerințe, standarde, cadru normativ. Categoriile de acte normative. Proceduri preliminare la elaborarea proiectelor de acte normative. Etapele elaborării proiectelor de acte normative de la inițiere până la adoptare. Structura actelor normative. Procedurile tehnice aplicabile actelor normative. Interpretarea actelor legislative. Procedura de examinare și avizare a proiectelor de acte normative.	Personal cu funcții de execuție cu atribuții și responsabilități în elaborarea actelor normative	16 - 18 octombrie	25
6.	Dezvoltarea abilităților de exercitare a atribuțiilor de serviciu. Reglementarea activității funcționarului public. Codul de conduită al funcționarului public. Instrumente și metode de gestiune a subdiviziunii/de autogestiune. Dezvoltarea abilităților de lucru cu documentele: culegerea, prelucrarea și păstrarea informației: elaborarea notelor informative, rapoartelor, proiectelor de decizii, scrisorilor etc. Dezvoltarea abilităților de comunicare eficientă cu beneficiarii, interpersonală. Prestarea serviciilor publice de calitate. Inițiere în guvernarea electronică. Subiecte axate pe domeniul specific de activitate al categoriei de participanți.	Personal cu funcții de conducere / execuție din aparatul central, autoritățile administrative din subordinea ministerelor și serviciile descentralizate	21 - 25 octombrie	30
7.	Dezvoltarea abilităților de exercitare a atribuțiilor de serviciu. Reglementarea activității funcționarului public. Codul de conduită al funcționarului public. Instrumente și metode de gestiune a subdiviziunii/de autogestiune. Dezvoltarea abilităților de lucru cu documentele: culegerea, prelucrarea și păstrarea informației: elaborarea notelor informative, rapoartelor, proiectelor de decizii, scrisorilor etc. Dezvoltarea abilităților de comunicare eficientă cu beneficiarii, interpersonală. Prestarea serviciilor publice de calitate. Inițiere în guvernarea electronică. Subiecte axate pe domeniul specific de activitate al categoriei de participanți.	Personal cu funcții de conducere / execuție cu atribuții în domeniu	07 - 11 octombrie	30

Biblioteca „Alba Iulia” – 15 ani de promovare a spațiului cultural unitar românesc

31 august, Ziua Limbii Române, pentru biblioteca „Alba Iulia” din sectorul Buiucani, filială a Bibliotecii municipale „Bogdan Petriceicu Hașdeu” din Chișinău, are o semnificație deosebită. Este o sărbătoare dublă, această dată fiind ziua fondării bibliotecii, eveniment remarcabil pentru întreaga comunitate, care s-a produs acum 15 ani. Fondarea unei biblioteci de carte românească

în Ziua Limbii Române vine să întărească și să perpetueze valorile și idealurile unui popor secular cu vechi tradiții și un loc merituos în istoria universală. Ea constituie un pas firesc pe calea întregirii treptate a spațiului cultural românesc. Însăși denumirea bibliotecii face trimitere la fondatorii ei – entuziaștii din municipiul Alba Iulia.

Managerul bibliotecii, dna Elena Căldare, își amintește: „De la obținerea independenței Republicii Moldova relațiile dintre ambele maluri ale Prutului, în special cele culturale, au cunoscut o serioasă evoluție de fraternitate. De la podul de flori s-a trecut la cel al cărții românești. Țin minte, eram la o ceremonie de donație de cărți la biblioteca Transilvania, din sectorul Ciocana. Printre oaspeți era și scriitorul Ion Mărgineanu din Alba Iulia, care și-a exprimat doleanțele de a inaugura o bibliotecă din partea municipiului Alba Iulia, România, la Chișinău. Ideea a plăcut tuturor și au fost inițiate negocieri dintre ambele municipalități. S-a ajuns la concluzia ca biblioteca cu numele orașului transilvănean să fie inaugurată în sectorul Buiucani, unde primăria municipiului Chișinău a repartizat un bloc cu două etaje, binevenit pentru bibliotecă”.

Începuturile bibliotecii „Alba Iulia” au fost puse de cele șase mii de exemplare de cărți, donate de oaspeții din municipiul Alba Iulia și 21 mii de exemplare, transmise de către biblioteca municipală „Bogdan

Petriceicu Hașdeu.” Actualmente, fondul bibliotecii numără peste 30 mii de exemplare de cărți din toate domeniile: și pentru adulți și pentru copii.

Un suport substanțial în amenajarea și dezvoltarea activității bibliotecii acordă permanent funcționarii publici de la pretura Buiucani, însuși pretorul Valeriu Nemerenco, cu concursul căruia au fost desfășurate mai multe evenimente locale, municipale și internaționale, inclusiv organizarea și desfășurarea acestui eveniment.

Marcantă a fost festivitatea de sărbătorire a Zilei Limbii Române și aniversării a 15-nea de la fondarea bibliotecii „Alba Iulia”, desfășurată cu concursul bibliotecii municipale „Bogdan Petriceicu Hașdeu”, în persoana directoarei Mariana Harjevschi. Au fost prezenți oaspeții din Alba Iulia – Ion Mărgineanu și Ioan Băscă, scriitori, Dorin Șerdean, vicepreședintele Consiliului județean, Mioara Pop, directoarea Bibliotecii județene „Lucian Blaga.” Autoritățile locale au fost reprezentate de Valeriu Nemerenco, pretorul sectorului Buiucani, Elena Epure, șefa secției cultură, tineret și sport a preturii Buiucani, liceeni din sector, iubitori de carte

românească. Solemnitatea a fost binecuvântată de protoiereul Petru Buburuz de la Biserica Sf. Ap. Petru și Pavel.

Pretorul Valeriu Nemerenco a menționat, în cuvântul său de salut, semnificația deosebită a acestei sărbători duble, chemată să promoveze valorile culturale ale neamului, dragostea de carte, care îl înobilează pe om. Și ceilalți oratori au accentuat interesul crescând față de lectura cărților, izvorul cunoștințelor, colaborarea tot mai aprofundată dintre autoritățile locale din Chișinău și Alba Iulia.

„15 ani au însemnat pentru biblioteca noastră ani rodnici de identitate și imagine în comunitate, spune managerul instituției, dna Elena Căldare. *Relațiile de colaborare și dezvoltare, de comunicare și realizări comune dintre Chișinău și Alba Iulia au fost tot mai active și mai ample. Aș menționa că în afară de donații de cărți partenerii noștri ne-au donat la aniversarea a 5-ea a bibliotecii un aparat multifuncțional MFC 9880 – Brother (fax, fotocopiator, imprimantă) trei calculatoare și o colecție de cărți electronice – ghiduri și albume despre județul Alba.*

Aș mai menționa, de asemenea, elaborarea de către echipa

intermediul bibliotecii județene „Lucian Blaga.”

Activitatea bibliotecii denotă un interes sporit din partea cititorilor, nu numai din sectorul Buiucani, dar și din alte sectoare ale capitalei. Numai faptul, că anul acesta au fost înregistrați 700 de abonați, iar numărul total constituie peste șapte mii, vorbește despre interesul major pentru lectură, ceea ce vine să contrazică anumite temeri referitor la înlocuirea cărții pe suport de hârtie cu cele electronice. Dar și echipa bibliotecii în frunte cu managerul Elena Căldare fac multe pentru promovarea cărții din toate domeniile. Sunt tradiționale aici cenaclurile literare cu scriitorii notorii din Moldova și România, expozițiile de sculptură și artizanat, a meșteșugurilor populare, Zilele liceelor, alte manifestări care adună de fiecare dată numeroși entuziaști ai artei frumozului.

O inițiativă demnă de urmat a bibliotecii „Alba Iulia” este tabăra de lectură și agrement, care a adunat în această vară peste 100 de copii. Ei au citit versuri, au interpretat cântece despre copilărie, vacanță, au prezentat minispectacole cu păpuși, alte activități.

de la biblioteca „Alba Iulia” a setului de materiale promoționale pentru aniversarea a 10 ani de la fondarea bibliotecii, împreună cu colegii noștri de la biblioteca municipală „B. P. Hașdeu,” editarea cărora a fost asigurată de Consiliul județului Alba prin

Sunt distinși cititorii activi, care frecventează biblioteca de 2-4 ori pe săptămână, cititorii voluntari, care pe lângă lectură acordă și un ajutor pe măsură în organizarea manifestărilor. O altă

categorie de adepți ai bibliotecii sunt partenerii: universitățile, colegiile, liceele, grădinițele de copii, ONG-urile, bisericile, care colaborează activ la organizarea și desfășurarea diferitor evenimente.

Alexandru CIMBRU

Arcașii lui Ștefan cel Mare

După cel de-al doilea război mondial, în Basarabia a existat o mișcare, o luptă de rezistență contra regimului sovietic de ocupație. O rezistență care s-a manifestat sub diferite forme, de la un caracter pașnic, cum era nesupunerea civică, și până la cel înarmat. Astăzi ne vom opri la istoria unei organizații din județul Soroca – „Arcașii lui Ștefan cel Mare.”

Diferiți de vârstă, ei erau cunoscuți mai de demult, cu toate că unii erau din Soroca, iar alții, erau veniți din diferite sate ale județului Soroca.

Elevii din clasele superioare de la instituțiile de învățământ din oraș, dar și cei care le-au absolvit mai înainte, erau în majoritate cunoscuți între dânsii. **Se adunau la gazda lui Vasile Bătrânac și Victor Solovei, printre care se aflau Nicolae Prăjină, director de școală, Teodosie Guzun și Anton Romașcan, învățători, Nichita Brumă, Mihai Ursachi, Alexei Manea, Vasile Cvasniuc, Serghei Bunescu, Nicolae Hâncu,** pentru a mai discuta despre cele întâmplate în acele timpuri destul de crude pentru neamul românesc din Basarabia.

Unii dintre tineri, „repatriați” din România de autoritățile sovietice, își făceau planuri de reîntoarcere în țară, peste Prut. În timpul discuțiilor, destul de aprinse uneori, tinerii vorbeau de năpasta ce s-a abătut peste Basarabia, ocupația sovietică, fărdelegile și activitatea antiumană și antinațională a autorităților sovietice.

„Dacă nu ne vom retrage în România, a zis în timpul unei discuții aprinse Victor Solovei, atunci vom crea o organizație de luptă contra bolșevicilor pentru a elibera Moldova de sub ocupație.”

Decizia de a înființa o organizație antisovietică a avut loc în octombrie 1945. Motivele înființării organizației

și obiectivele preconizate au fost expuse în Procesul-verbal nr. 1 din 1 august 1946, semnat de Vasile Plopeanu (numele conspirativ a lui Vasile Bătrânac, fost secretar al Școlii pedagogice din Soroca), conducătorul organizației și Pimen Oțeleanu (Damașcan).

În document se menționa că „...având în vedere a doua cîmpire a bolșevicilor pe pământul sfânt al Basarabiei; dezlipirea fraților de același sânge, neam, limbă și credință; fărdelegile săvârșite asupra vechilor plăieși și arcași ai lui Ștefan cel Mare, care au stat zeci de veacuri ca stavilă la Nistru contra puhoiului slav și au apărut pământul dat de Dumnezeu; având în vedere: deportările în masă, distrugere-

august 1946 a pus începutul înființării primei organizații antisovietice în Basarabia.

O.N.B. „Arcașii lui Ștefan cel Mare” era destul de bine structurată: organizația era condusă de comandant și adjunctul său; secțiile teritoriale, ce încorporau mai multe comune, erau conduse de un președinte. În cadrul secțiilor erau organizate comitete sau celule ale „arcașilor”, aflate sub ascultarea unui președinte și a unui adjunct. O.N.B. „Arcașii lui Ștefan cel Mare” avea 9 secții, în care erau încorporați voluntarii din toate satele câmpiei Sorociei.

Membrii organizației aveau bilet de membru și plăteau lunar o anumită cotizație. Bani aveau să fie folosiți pentru procurarea hârtiei, a aparaturii

Obiectivele trasate însă nu au depășit faza intențiilor unui mare grup de tineri (140 membri) de a elibera pământul natal de sub ocupația sovietică.

La 23 martie 1947 sunt arestați Vasile Bătrânac și Vasile Cvasniuc. În timpul perchezițiilor la cei doi au fost găsite două caiete cu diferite ordine, lista membrilor, programul de activitate și 5 ștampile ale O.N.B. „Arcașii lui Ștefan cel Mare”. Fără prea multe dificultăți, autoritățile sovietice au operat un val de arestări.

Tinerii ilegaliști nu recunoșteau puterea sovietică și nu s-au temut să spună acest lucru în fața anchetatorilor.

Vasile Bătrânac: „Am fost întors în Moldova ca repatriat în anul 1945. Puterea sovietică l-a condamnat pe tatăl meu la zece ani privațiune de libertate, fiindcă era, chipurile, chiabur. De aceea urăsc acest regim.”

Victor Solovei: „...Acolo (în România – n. n.) era mai bine de trăit, de aceea și suntem contra puterii sovietice”.

Vasile Cebotari: „Eu am fost educat în spirit românesc, de aceea și sunt contra puterii sovietice.”

Grupul de „arcași” a fost judecat la 25 ani de închisoare, plus 5 ani de lagăr cu regim sever. Înainte îi aștepta GULAG-ul comunist cu unul din miile de lagăre, Inta-Șanghai, din regiunea Drumul morții.

Mai mult citiți:

1. Elena Postică. *Rezistența antisovietică în Basarabia*. Editura Știința, Chișinău, 1997.

2. Mihai Ursachi. *Organizația Națională din Basarabia. Amintiri*. Editura Museum, Chișinău, 2001.

3. Mihail Ursachi. *Soartă de Arcaș*. Editura Prut Internațional, Chișinău.

Nicolae BULAT,

directorul Muzeului de Istorie și Etnografie, Soroca

rea căminelor, teroarea asupra poporului prin luarea alimentelor, care a dus populația la foamete, făcând-o să părăsească casele și să rătăcească în alte părți după hrană”, și că moralul populației este foarte scăzut și bolșevicii din toate părțile caută să distrugă „sămburele românesc din Basarabia”, s-a hotărât „a înființa o organizație cu scop național, denumind-o Organizația Națională din Basarabia „Arcașii lui Ștefan cel Mare” (O.N.B. „Arcașii lui Ștefan cel Mare”). Scopul acestei organizații era de „de a ridica moralul populației prin diferite atacuri împotriva bolșevicilor.”

Acest Proces-verbal din 1

telor de fotografiat, de radio sau a unui aparat telegrafic, a unei instalații tipografice, pentru procurarea de arme etc.

Conform documentelor de anchetă ale KGB-lui rusesc sarcinile majore ale ilegaliștilor erau de :

- a lărgi aria de activitate și cooptarea de noi membri;
- a instrui membrii dar și populația în spirit antisovietic, pregătindu-i de luptă contra puterii sovietice, în caz de se va declanșa un război între Anglia și S.U.A., pe de o parte, și U.R.S.S., pe de altă parte;
- obținerea armelor și ridicarea spiritului moral de luptă cu puterea sovietică.

Mare invenție românească, esențială pentru aeronautică

S-au împlinit 84 de ani de la testarea uneia dintre cele mai mari invenții românești care a

avut o contribuție esențială la securitatea aviației mondiale. Cabina catapultabilă a aeronavei, este o versiune timpurie a scaunului ejectabil, brevetată la Paris, în 1930, de românul Anastase Dragomir.

La sfârșitul secolului al XIX-lea și începutul secolului XX, mulți entuziaști ai aviației erau preocupați de construirea avioanelor și de pilotarea lor, însă tânărul inginer Anastase Dragomir s-a numărat printre puținii care și-a îndreptat atenția către una dintre problemele aviației de la acea vreme – siguranța pilotării.

Pentru a avea mai multe informații despre ceea ce înseamnă dedesubturile construcției unui aparat de zbor, românul a plecat în Franța, unde a lucrat la mai multe uzine de avioane și unde și-a perfecționat propriul sistem pentru salvarea piloților și a pasagerilor în caz de accidente.

La 3 noiembrie 1928, își în-

registrează cererea de brevet „Nouveau système de montage des parachutes dans les appareils de locomotion aérienne” (Nouveau système de montage al parașutelor la aparate de locomotie aeriană). Obține, alături de un alt inventator român, Tănase Dobrescu, brevetul nr. 678566 din 2 aprilie 1930, pentru „cabina catapultabilă.”

Aceasta reprezenta „un nou sistem de parașutare din aparatele de locomotie aeriană, fiecare pasager având o parașută proprie care permitea, în momentul critic, eliberarea acestui ansamblu de avion, astfel încât parașuta, împreună cu pasagerul instalat pe scaun, să treacă printr-o deschizătură a podelei.” Brevetul prevedea ca acest ansamblu de celulă-parașută să aibă mai multe comenzi, manevrabile de către pilot.

Românul și-a testat pentru prima dată invenția la 25 august 1929, pe aeroportul Paris-Orly, din apropierea Parisului, organizând ulterior o nouă testare pe aeroportul Băneasa, București, în octombrie 1929. În 1950, Anastase Dragomir a obținut un nou brevet pentru „celula parașutată”, care consta în folosirea unui spătar curbat de glisare pentru ejectarea cabinelor.

Parolele viitorului vor fi bazate pe bătăile inimii

Brățara inteligentă Nymi confirmă identitatea unui utili-

zator cu ajutorul unui senzor-electrocardiogramă care analizează bătăile inimii. La fel ca amprente, ritmul bătăilor inimii este unic pentru fiecare persoană în parte.

Aveți probleme să vă amintiți parolele? O companie canadiană a

lansat o brățară inteligentă care analizează bătăile inimii (specifice pentru fiecare persoană în parte, la fel ca amprente) și le folosește pentru a debloca diverse dispozitive, de la tablete la PC-uri și la mașini.

Brățara inteligentă, boțezată Nymi, verifică pulsul

utilizatorilor o singură dată, atunci când este pusă la mână pentru prima dată, după care comunică cu device-urile prin intermediul semnalelor wireless. Când este înlăturată de la mână, device-urile cu care este asociată, se blochează în mod automat.

Primul telefon echipat cu cameră foto 4K

Taiwanezii de la Acer, unul dintre cei mai mari producători de laptopuri din lume, vor prezenta în cadrul târgului de electronice IFA de la Berlin primul telefon mobil inteligent echipat cu o cameră capabilă să filmeze în formatul 4K (rezoluție de patru ori mai mare decât Full HD).

Telefonul are un ecran de 6 inch cu rezoluție full HD, un procesor Snapdragon 800 de 2,2 GHz, 2 GB de memorie RAM, spațiu de stocare de 16

GB și o cameră foto de 13 MP. Camera poate filma în 4K la 30 de cadre pe secundă sau Full HD la 60 de cadre pe secundă.

Telefonul va fi disponibil în Europa în timpul apropiat.

Microsoft cumpără Nokia

Conform comunicatului de presă, emis de finlandezi, „Nokia va vinde toată afacerea de echipamente și servicii și va licenția toate patentele către Microsoft pentru suma de 5,44 miliarde de euro”.

Tranzacția va fi încheiată în primul sfert al lui 2014 dacă va fi aprobată de acționarii majoritari.

Ce înseamnă această tranzacție? Cum ne va influența pe noi, consumatorii?

Nokia se afla în derivă de încă acum patru sau cinci ani, când a pierdut startul echipamentelor cu ecrane tactile. Când Samsung, HTC și, mai ales, Apple au jucat cea mai importantă carte a tehnologiei pentru consumatori, Nokia se focaliza pe piețele mobile emergente, realizând volume de vânzări mari cu echipamente ieftine, cu design

arhaic și tastaturi fizice. Noile smartphone-uri din gama Lumia au început să recupereze terenul pierdut, dar parteneriatul cu Microsoft și Windows 8 i-a afectat în continuare. Acum, Microsoft a pus mâna pe o adevărată potențială comoară care

poate schimba radical piața smartphone-urilor, dar trebuie să facă rapid o mișcare în dezvoltarea sistemului de operare, să schimbe radical abordarea în favoarea utilizării mult mai prietenoase a smartphone-urilor.

Astfel că, foarte posibil, de curând piața va fi invadată de telefoanele mobile cu marca Microsoft.

Avocat reținut cu mită de 300 de euro

Un avocat din Cahul, fost magistrat în Judecătoria și Curtea de Apel Cahul, a fost reținut de către ofițerii direcției Sud a Centrului Național Anticorupție, anunță Serviciul de presă al CNA. Omul legii este bănuțat că ar fi extorcat de la un cetățean 300 de euro, susținând că are influență asupra unui procuror din Procuratura Cahul și că-l poate determina să adopte o decizie favorabilă în privința

clientului său. Acesta din urmă era cercetat penal pentru conducerea transportului în stare de ebrietate, iar avocatul ar fi promis că îl poate convinge pe procuror să-l tragă doar la răspundere contravențională.

Operațiunea de reținere a avut loc chiar în fața instanței de judecată, după primirea a 300 de euro de la denunțator. Bani au fost predați benevol ofițerilor C.N.A.

Avocatul a fost reținut și cercetat penal pentru trafic de influență. Dacă va fi găsit vinovat el riscă până la 7 ani de detenție sau o amendă de până la 60 mii de lei.

De notat că reținutul are un stagiu de 15 ani în funcția de judecător.

Mită pentru studii reușite

Centrul Național Anticorupție, în comun cu procurorii, au reținut un șef de catedră al Colegiului „Ștefan Neaga” din Chișinău. Acesta este învinuit că ar fi extorcat de la un student 18 000 de lei pentru a-i asigura, pe parcursul anilor de studii, susținerea cu succes a sesiunilor, bursă lunară, dar și un loc în cămin.

În urma măsurilor de investigație, lectorul a fost prins în flagrant de către ofițerii CNA în momentul în care primise 700 de euro de la declarant. Bani au fost găsiți în automobilul bănuțatului și au fost predați benevol anchetatorilor.

În prezent, bărbatul este

audiat la CNA de către ofițerii de urmărire penală, iar procurorii urmează să ceară instanței de judecată arestarea preventivă a învinuitului. În acest caz

a fost deschis un dosar penal pentru corupere pasivă. Dacă va fi găsit vinovat, profesorul riscă până la 10 ani de pușcărie cu o amendă în mărime de până la 60 000 de lei.

Polițistă coruptă

O colaboratoare a Biroului Căutare al Inspectoratului de Poliție din raionul Râșcani este învinuită de procurori de corupere pasivă. Potrivit Serviciului Nord al Procuraturii anticorupție, polițista a pretins 200 dolari S.U.A. de la un locuitor al

or. Râșcani, care era anunțat în căutare pentru escrocherie. Pentru această sumă, polițista se angaja să-l excludă pe învinuit din baza de date a persoanelor anunțate în căutare și să-i elibereze un document confirmativ în acest sens, care

i-ar permite libera circulație peste hotarele Republicii Moldova.

Polițista a fost reținută în flagrant de ofițerii C.N.A. îndată după primirea banilor extorcați. Procurorii Serviciului Nord al Procuraturii anticorupție au

depus un demers la M.A.I. prin care au solicitat suspendarea din funcție a ofițerului pe parcursul procesului penal.

Urmărirea penală pe acest caz a fost finalizată, iar cauza penală a fost recent expediată în instanța de judecată.

Condamnat pentru extorcarea de bani de la o cerșetoare

Un inspector superior al poliției criminale din Călărași a fost condamnat pentru comiterea coruperii pasive, anunță Procuratura Generală. Procuratura anticorupție a demonstrat în instanța de judecată că, în martie curent, acesta a extorcat de la o femeie, care cerșea în centrul capitalei, 500 euro pentru a nu o trage la răspundere pentru practicarea cerșetului.

Câteva zile mai târziu, inspectorul a primit de la femeie 1200 de lei în automobilul său personal de model Audi A6. În aprilie curent acesta a fost reținut în flagrant delict de ofițerii și procurorii anticorupție imediat după primirea următoarelor tranșe de 300 de euro.

Judecătoria Călărași a condamnat polițistul la 5 ani de închisoare cu suspendarea condiționată a executării pedepsei pe un termen de probă de un an.

Prin aceeași sentință polițistul a fost privat de dreptul de a ocupa funcții în organele MAI pe un termen de 3 ani, instanța amendându-l cu 20 mii lei. Sentința este cu drept de atac.

Profesoară, suspectată de corupere pasivă

O profesoară din cadrul Universității de Stat din Cahul a fost reținută de ofițerii direcției Sud a Centrului Național Anticorupție, fiind suspectată de corupere pasivă. Femeia, în vârstă de 38 de ani, ar fi cerut 500 de lei de la un student pentru susținerea cu succes a unei reanșee la obiectul „contabilitate”.

În urma acțiunilor întreprinse de C.N.A., profesoara a fost reținută în flagrant după primirea sumei de 500 de lei de la studentul său. În timpul

reținerii, femeia a încercat să scape de bani, aruncându-i împreună cu cheile de la apartament însă, ulterior, aceștia au fost recuperați de ofițerii C.N.A.

Pe faptul dat a fost pornită o cauza penală în baza art. 324 alineatul 1 Cod penal – corupere pasivă, iar dacă va fi găsită vinovată, bănuțata riscă privațiune de libertate de la 3 la 7 ani cu amendă în mărime de la 1000 la 3000 unități convenționale și cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 2 la 5 ani.

În cadrul prezentei cauze penale se investighează și alte cazuri de corupere cu stabilirea complicității și altor persoane.

AVIZ

Academia de Administrare Publică de pe lângă Președintele Republicii Moldova anunță un concurs pentru admiterea la studii prin doctorat (cu finanțare de la buget și în bază de contract) pentru anul academic 2013-2014, la următoarele specialități:

- Teoria, metodologia și istoria administrației publice.

- Organizarea și dirijarea în instituțiile publice; servicii publice.

Depunerea actelor la studii prin doctorat se desfășoară în perioada 2-30 septembrie 2013, conform Regulamentului privind organizarea și desfășurarea doctoratului și a postdoctoratului, aprobat prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 173 din 18 februarie 2008 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 42-44 (3135-3137) din 29 februarie 2008).

La concursul de admitere la doctorat pot participa cetățeni ai Republicii Moldova, dețî-

nători ai diplomei de masterat sau de licență, cu media generală nu mai mică de 8,0 și nota la examenul de specialitate nu mai mică de 9,0.

Absolvenții învățământului superior, deținători ai diplomelor eliberate până în anul 1995 inclusiv, au dreptul să participe la concursul de admitere în aceleași condiții.

Pentru înscriere la concurs, candidatul depune o cerere pe numele rectorului Academiei, însoțită de următoarele acte:

- *diploma de master sau de studii superioare cu suplimentul respectiv (originalul și copia);*

- *copia lucrărilor științifice publicate (a brevetelor de invenție) sau un referat științific (în volum de 7-10 pagini) cu tema la specialitatea aleasă;*

- *extrasul din procesul-verbal al ședinței senatului/consiliului științific al instituției sau recomandări a doi specialiști cu titlu științific în domeniu;*

- *curriculum vitae;*

- *copia buletinului de identitate;*

- *copia legalizată a carnetului de muncă;*

- *3 fotografii 3x4 cm.*

Actele urmează a fi depuse în perioada 2-30 septembrie 2013, în incinta Academiei de Administrare Publică de pe lângă Președintele Republicii Moldova, pe adresa: str. Ialoveni, 100, et. 2, bir. 205, tel: 72-38-66. (responsabil – Dulschi Silvia, dr., conf. univ. inter.).

Candidații la doctorat vor susține **2 examene**: la specialitate și la una din limbile moderne.

Probele de examinare se vor desfășura în perioada 1-17 octombrie 2013.

Studiile vor începe la 1 noiembrie.

Abonarea 2013

Continuă abonarea pentru a doua jumătate a anului 2013 la revista științifico-metodică trimestrială **„ADMINISTRAREA PUBLICĂ”** și la ziarul **„FUNCȚIONARUL PUBLIC”**, publicații ale Academiei de Administrare Publică de pe lângă Președintele Republicii Moldova.

Revista **„Administrarea Publică”** apare trimestrial.

Costul unui abonament:

3 luni - 41 lei 30 bani; 6 luni - 82 lei 60 bani.

Ziarul **„Funcționarul Public”** apare de 2 ori pe lună.

Costul unui abonament:

3 luni - 37 lei 80 bani; 6 luni - 75 lei 60 bani.

**ECHIPA
REDACȚIONALĂ:**

Mihai MANEA - șef secție

Ion AXENTI - secretar responsabil

Vitalie NICA - redactor, designer

Sergiu PÎSLARU - redactor, designer

**ADRESA
NOASTRĂ:**

Mun. Chișinău, str. Ialoveni, 100.

Ziarul apare de două ori pe lună.

Indice: 67919.

Coli de tipar 1,5. Tiraj: 370.

Dat la tipar 17.09.2013

E-mail: aap.editura@yahoo.com

CONTACTE:

Tel: 28-40-78

„Funcționarul Public” - supliment la revista „Administrarea Publică” -
publicație a Academiei de Administrare Publică de pe lângă Președintele Republicii Moldova